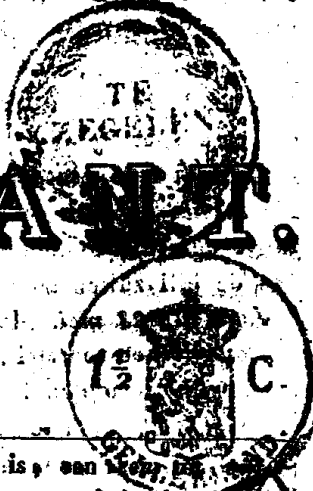

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs der Courant, die geregeld vijfmaal per week wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Vrijdag, Zaterdag, Zondag en Zondag, is van 5 in de drie maanden.

DINGSDAG 26 MEI.

De prijs der Advertentie is, aan twee regels, f1.00, en voor elke regel daarboven 25 centen, behalve 35 centen zegelgeld, voor elke plaatsing.

Monopolie.

De tijd der monopolie is ten einde gekomen; want, dat de stemming van het Huis der Gemeenten de vrijheid van den graanhandel beslist heeft, is boven allen twiifel: het Hoogerhuis mag den maatregel eenige weken, misschien maanden ophouden, — dien geheel tegenhouden is onmogelijk. Zoo verdwijnt overal het eene monopolie na het andere, het vordert, echter, eenen zwaren en hardnekkigen strijd voor dat men zoo ver komt. Hoe lange jaren zijn er niet reeds verlopen, sedert de fransche omwenteling den grooten strijd tegen de monopolien begon en tot algemeen goed trachtte te maken wat voor een enkel was: hoe vele zijn er niet tegenstaande niet overgebleven? Er behoort veel kracht aangewend te worden, eer men er in slaagt, verouderde,

alle monopolien uit het land te wippen, want, en de slag, aan het eene toegelaten, werkt op het andere terug. Met recht heeft men daarom opgemerkt, dat de afwijking der graanwet in Engeland de anti-corn-law-league niet opheffen, alleen van aard zou doen veranderen. Misschien geven de hoofden dier vereeniging zich welve daarvan geene rekenschap. COBDEN, althans, verklaarde in het volle Parlement, dat het doorgaan van den maatregel van ROBERT PEEL de ontbinding der league ten gunste zou hebben: maar de omstandigheden zijn krachtiger dan de menschen, en wat ingerigt was ter bevordering der league, zou wel eens

Het is mogelijk, dat de league zich ontbinden zal, maar waarschijnlijk om onder eene andere gedaante te herrijzen. Bij deze gelegenheid is het uitgekomen, hoe ook nog na de reform-bill het Lagerhuis voor een belangrijk gedeelte niet de natie maar enige aanzienlijke landeigenaren vertegenwoordigt en door deze, niet door de burgerij, gekozen wordt. Men mogt dit vrees niet weten, — men had er de nadeelen nimmer zoo duidelijk van ingezien, als nu het belang van eenige weinigen voor de vervalling eener algemeen erkende behoefde vreezen. De league heeft dien tegenstand trachtend te ondermijnen, men moet rusten, voor dat men ook dit

kwaad, ook dit monopolie, zal weggeruimd hebben.

Dezelven macht een monopolie doet als over alle andere wakkelen, dat wij het kunnen begrijpen, hoe eene instinctmatige vrees voor het verlies der monopolien, in welke onze regering zich nog verhaugt en verlustigt, haar in het vorig jaar heeft doen medewerken, om de monopolien van enkele takken van nijverheid door een beschermend tarief te handhaven. Zij gevoelde, dat, viel dit, ook anderen, op wier behoud zij gesteld is, in gevaar zouden komen. Hoe ligt zou men, na het overwinnen van dien hinderpaal der vrijheid, zich tegen het monopolie hebben verklaard, waardoor bestuur en vertegenwoordiging zich in de handen van enkele bevoorregte personen bevinden, die, wel niet opzettelijk, maar uit het vooroordeel, dat dergelijke castegeest wekt, de natie meer in hun bijzonder belang dan in dat der algemeen welzijn acht geven. Het monopolie over de koloniën zou mandan ook wel eens kunnen verliezen, openbaar en algemeen zien maken wat men zoo gaarne geheim en afgezonderd hield.

Ten einde die laatste monopolien niet in gevaar te brengen, verzette men zich tegen de eerste, biedt men wederstand aan elke nieuwigheid, strijdt men den strijd van behoud. Daarom wil men geen liberaal tarief; daarom wordt er niet afgezien van het onverstandige beschermingsstelsel; daarom verzet men zich tegen alle herziening der grondwet. Men zit nu zoo genoegelijk en ruim onder de schaduw van den boom der monopolien te dotten: waarom zou men zich bekrimpen en onder een andere eene plaats inruimen?

Het is, evenwel, de tijd der monopolien niet meer; men moge den aanval op deze bij ons uit gebrek aan publieken geest lang uitstellen, — wanneer allen in het rond sterven, moeten zij, eindelijk, in hun lot deelen, en men zal zich, wanneer zij eenmaal gevallen zullen zijn, er over verbazen, hoe men aanspraak heeft durven maken op den naam van verstandig of eerlijk man, en zich, echter, tegen de afschaffing der monopolien heeft kunnen verzetten.

Buitenlandsche berichten.

ENGLAND.

Londen, 20 mei. Gisteren morgen vond een politie-beambte in het paviljoen van het Buckingham-

palais eenen matroos, rustig op de sofa liggen slapen. Voor den inspecteur gebragt, verklaarde hij, dat hij van een te Spithead liggend fregat weggetoopen en te Londen gekomen, over den tuimuur geklimmen was, om eensdeels een onderkruisen voor den nacht te vinden en anderdeels aan zijne begeerte, om de koningin te zien, te voldoen. Hij werd vooreerst gevangen gezet, maar waarschijnlijk zal men hem spoedig weder laten en naar zijn schip terugzenden.

— Ter nake der te gemoet gezien wordende bevaling der koningin, is de viering van den verjaardag van H. M. tot den 9den juni uitgesteld.

— De hertog van Wellington is heden middag op het punt geweest van aan den ingang van Hydepark door een rijtuig te worden overreden.

— Wanneer een bill in het Huis der Gemeenten wordt aangenomen, brengt de speaker of de president der comitee dezelve naar het Hoogerhuis. Toen gisteren de heer Green deze plegtigheid zou verrigten, stonden alle leden, die voor de bill hebben gestemd, op en vergezelden den president tot aan de balie van het Hoogerhuis.

Sedert de beruchte reform-bill, zegt de Times, hertogert men zich niet, aan deze ceremonie een zoo groot aantal leden deel te hebben zien nemen.

De hervormings ontwerpen van sir Robert Peel zullen nu de moeilijkste proef ondergaan; het Hoogerhuis zal althans een discussie over de stemming over de graanwet geindigd, maar ook de wet aangenomen, die verschillende wijzigingen in het tarief der rogten brengt.

— Laatleden zaterdag is er bij de bank van Liverpool een diefstal van 22000 £ (ruim f26000) gepleegd. Er is een som van 500 £ (f6000) gesteld op het ontdekken der daders.

Londen, 21 mei. De iersche dagbladen vermelden de bijzonderheden van een dreerig toneel, dat verleden zaterdag bij Newport, in het graafschap Tipperary, heeft plaats gehad. Een sheriff had eenen last tot in-beslag-neming uit te voeren, in het huis van zekeren heer Mainwick, van wege deszelfs grondheer naar. De bedienden van Mainwick zagen overvloedigsten zich in het huis ten deden een bevel van eenen regent op de politie-officieren en soldaten, die met den sheriff mede gekomen waren om hem behulpzaam te zijn. Men poogde toen de deur in te kloppen, maar de lieden in het huis gaten kokend water op hen, die dit poegden te doen. Bij de deur tegenstand gebod die sheriff, zodat hij de deur niet gelopen had, op het huis te schieten. Dit bevel werd uitgevoerd; maar de belegerden gaven zich niet over en gingen voort, steenen te werpen, waarvan zij een grooten voorraad hadden. Eene misdeedsiging der geweren had plaats. Deze was dodelijk. Men zag een zekere vrouw, die zich aan een der vensters bevonden, vielen dood neder, en het was eveni toen dat de belegerden zich overgaven. Het huis werd door de politie bezet, en zij, die het bezochten, werden in hechtenis genomen.

Londen, 22 mei. Gisteren zijn negen deputatiën uit een som 20000 leden bij den heer Speaker O'Brien toegelaten, om hunne bijken van haren aanhankelijkheid te geven. De afgevaardigde van Limerick heeft gestemd, dat hij vastelijk bevelen wil, om zich niet aan de bevelen van het Parlement te onderwerpen.

— De Standard verkert, dat het gaderen van het Hoogerhuis, die zich verbaald hebben, om tegen

het wets-ontwerp van sir Robert Peel te stemmen, reeds 170 bedraagt, en dat dit getal tot 210 zal stijgen. Het getal der leden, waarop het ministerie zou kunnen rekenen, zonde niet meer zijn dan 156. Dat blad zegt, in dezen niets te overdrijven en verzekert, dat men spoedig de federzijsche krachten zal kennen, dewijl de graaf van Malmesbury en de graaf Eglington, die op zich hebben genomen, om het ministerie te onderzoeken van hen, die voor en tegen de bill zullen stemmen.

Londen, 23 mei. In het Lagerhuis deed de heer O'Connell het voorstel, dat het bevel tot inhechtenisneming van den heer Smith O'Brien zou worden ingetrokken, welk voorstel, na eenige discussie, werd verworpen met eene meerderheid van 144 stemmen. Daarna werd de discussie hervat over de tweede lezing der bill nopens de werkuren in de fabrieken, die, na eene vrij langdurige discussie, werd verworpen met eene meerderheid van 10 stemmen.

— De *Shipp. and Merc. Gazette* deelt een extract mede uit eenen brief van Batavia, gedagteekend 31 maart 1846.

»De staat van zaken is hier zeer voldoende; men verwacht eenen goeden oogst van rijst en suiker alsmede eene zeer groote inzameling van koffij. De door den gouverneur-generaal ingevoerde veranderingen hebben eene spoedige en naar wij vernemen gunstige uitwerking. De receptissen zijn tot wettig betaalmiddel verklaard, de bank heeft toegegeven en er in toegestemd, om dezelve te ontvangen; zij heeft hare banknoten veranderd, dezelve betaalbaar stellende in receptissen en niet in zilver, zoo als vroeger gebruikelijk was; maar indien het gouvernement in Nederland niet in staat was om het stelsel van wissels op de schatkist te trekken, vol te houden, dan zouden de zaken hier slechter s'aan dan ooit. Wij meenen evenwel, dat, wanneer het contract der nederlandsche handel-maatschappij ten einde geloopt is (hetwelk wij gelooven, dat binnen kort geschiedt) eene meer vrijzinnige handelwijze hier zal gevolgd worden, want het tegenwoordige stelsel is kosbaar en lastig.

FRANKRIJK.

Parijs, 25 mei. Het is waarschijnlijk (zegt heden het *Journal des Débats*) dat aanstaanden dinsdag, den 26sten, het Hof der Pairs eene zitting zal houden, om het requiisitor van den procureur-generaal te hooren. — Al de stukken van het proces, de verhooren van den beschuldigde, de verklaringen der getuigen zullen gedrukt en aan de leden van het Hof der Pairs uitgedeeld worden. De heer Jallon, opper-geneesheer der gasthuizen van Orleans, is heden door den kanselier gehoord geworden. Hij had *Lecomte* onder zijne behandeling gehad toen deze algemeene opzichter van het bosch van Orleans was.

— Onder de gelukwenschingen, welke de koning, ter gelegenheid zijner nieuwe ontkoming aan het levensgevaar, dat hem reeds zoo dikwerf bedreigd had, ontvangt, zal voorzeker niet de minst opmerkelijke zijn die, welke hem nog uit Algiers te wachten staat. Het blad, *la France Algérienne*, meldt er deze bijzonderheden van: De olemas (schrijft- en wetgeleerden) van Algiers hebben een adres aan Z. M. opgesteld om hoogstzulve met het ontsnappen aan den moordaanstlag van Fontainebleau geluk te wenschen. Dit adres is in gerijmd proza, welke soort van opstel in het Oosten sedert jaaren genoemd wordt; het is met mangrabijsche letters geschreven, die aan het slot van elk vers met gouden versierselen opgelaisterd zijn. De arabesken, waarmede het omgeven is, zijn door een der beste kunstenaars in dat vak geteekend en gekleurd, en herinneren helgeen wij in de fraaiste handschriften der middeleeuwen vinden. — De olemas zenden den koning dit adres uit naam der muzelmansche bevolking. Het is besloten in een rijk vierkanten zakje van fluweel en goud, welks borduurwerk op Oostersche wijs en met uitnemenden smaak is uitgevoerd. Wij merken in dit stuk op, dat de stellers van hetzelfde zich daarin van de uitdrukking: uw land van Algiers, bedienen. Het is de eerste maal, sedert de verovering, dat de hoofden der muzelmansche regts- en godsdienstbeoefening zoo uitdrukkelijk en in geschrifte de fransche soevereiniteit erkennen.

Parijs, 22 mei. Het eskader, waarover de prins de Joinville het bevel voert, bevond zich, volgens berichten uit Toulon, van den 18den, op de reede van de hyrische eilanden. Het eskader, onder bevel van den admiraal Quercet, zal eerst over eenige dagen de reede van Toulon verlaten.

— Men verzekert, dat de fransche bank eenen belangrijken maatregel heeft genomen. Zij heeft zich verklaard tegen de uitgifte van wissels op 3 dagen zigt, welke door de groote bankiershuizen in omloop zijn gebragt, en besloten, dat dezelve niet door de bank zullen worden gediscoteerd.

BELGIE.

Brussel, 24 mei. »Nadat het dagblad *De Vaderlander*, meer in het duistere, gewaagd heeft van plaats hebbende geheime bemoeijingen, ten gevolge waarvan menooch onder de officieren van het garnizoen van Gent zoude verwekt zijn, leest men thans in den bekenden *Messenger de Gand* de volgende toelichtingen:

»Er bestaat in de armee eene congregatie, die tot hare voorstanders heeft sommige aanzienlijke en vermogende heeren, onder welke de graaf de Mero-de genoemd wordt; de militaire school wordt geacht haar voornamelijk tot kweekplaats te verstrekken.

»Menige leden van deze vereeniging behooren tot een in deze stad (Gend) garnizoen houdend regiment, en, naar men zegt, zijn aan onderscheidene andere officieren voorstellen gedaan, om tot dezelve toe te treden, onder belofte van eene bespoedigde bevordering, waarbij de rang van ancienniteit niet zou in aanmerking worden genomen. Dezen, echter, de militaire eer door dien voorslag gekwetst gevoelende, hadden niet slechts met verontwaardiging zich daartegen verzet, naar hunne afkeuring daarvan ook wel op eene zoo krachtige wijze te kennen gegeven, dat de chef van het regiment noodig geoordeeld had, de bedrivers van die kerkelijke aanwerving te ontsieden en hen daarover te onderhouden. Men verzekert, zegt de *Messenger de Gand*, dat de verklaringen zeer levendig geweest zijn, en dat de weigerachtige officieren besloten hebben geene kameraadschap te houden met de congreganten, meer dan waartoe hun de dienst verplicht.

»Ik ontleen het hier vermelde uit den *Observateur* van heden, de *Messenger de Gand* alhier weinig gelezen wordende, althans niet behoorende tot de dagbladen, die mij gewoonlijk onder het oog komen. Zooveel is zeker, dat de tegenwoordige bemoeijingen der kerkelijke en jezuitsche partij, in België, zoo in het openbaar als bedektelijk, meer dan ooit, en meer dan iets anders, de ernstige aandacht verdienen.

»Wat denkt men ten uvent van het bericht in het haagsche fransche weekblad, *Asmodée*, van verleden zondag, dat de *Messenger de Gand* van den 10den dezer jammert over de derving van de helft der hem uit de nederlandsche schatkist toegelegde gelden? Op zich zelf genomen, geloof ik, dat er weinigen onder uwe lezers zullen zijn, die niet nog liever vernomen hadden, dat dezelve hem geheel waten onthouden. Maar er wordt bijgevoegd, dat de andere helft van die gelden thans zoude verstrekt worden aan den *Courrier d'Anvers*. Om, intusschen, den gansch zinn daarvan te verstaan, is het noodig te weten, dat het laatstgenoemd dagblad datgene is, hetwelk te Antwerpen is opgericht toen de heer Malou, een kweekeling van het jezuiten-gesticht van Acheul, het gouverneurschap van de provincie Antwerpen met het ministerie van financiën alhier verwisselde, en hetwelk reeds in der tijd door andere bladen beschreven is als bedield, om tot den draaijenden lichtvoren te dienen, die aan de zijde der vrienden zoude licht geven en de vijanden in duisternis laten.

Binnenlandsche berichten.

Amsterdam, 23 mei. Onze correspondent te 's Bosch deelt ons eene gewichtige tijding mede. In die stad zou, door buitengewone gelegenheid, het bericht uit Brussel zijn ontvangen, dat het door Nederland gestelde ultimatum, betreffende de regten van in- en uitvoer, door de belgische regering bepaaldelijk is aangenomen, en dat alzoo de voor den handel zoo belemmerende represaille-maatregelen door beide landen spoedig zullen worden opgeheven. (H.-B.)

Amsterdam, 24 mei. Bij artikel 45 van het reglement voor het bestuur der steden en bij artikel 6 van dat voor het platte land, is bepaald, dat het lidmaatschap van den raad, onder anderen, onverenigbaar is met de betrekking van hem, die eenigen plaatselijken post bekleedt, en welke hem in persoonlijke regtsstreeksche ondergeschiktheid van het

plaatselijke bestuur stelt. Reeds vroeger, en ook nog onlangs, is, bij koninklijke besluiten, beslist geworden, dat als zoodanige regtsstreeks aan het plaatselijk bestuur ondergeschikte en derhalve met het lidmaatschap van den raad onverenigbare betrekkingen te achten is die van plaatselijk geneesheer en heelmeeester.

Ten gevolge daarvan, en nit aanmerking dat van tijd tot tijd komt te blijken, dat plaatselijke doctoren of heelmeeesters tevens leden van den raad zijn, heeft Z. Exc. de gouverneur van Noord-Holland de gemeente-besturen, bij circulaire van 14 dezer, uitgenoodigd, om spoedig te doen kennen of er in den raad personen zitting hebben, die in de bedoelde termen van uitsluiting vallen, en zoo ja, hunne namen op te geven, met uitzondering (voor zoo veel het platte land betreft) van diegenen, welke van de onderwerpelijke bepaling dispensatie hebben verkregen. (H.-B.)

Den Helder, 23 mei. Tot hertoe bestond er hier een gebruik om op Hemelvaartsdag met de brandspuit te exerceren. Van tijd tot tijd gingen daar stemmen tegen op, dewijl de eigenlijke instelling van dien voor christenen zoo gewichtigen dag daarbij verloren ging. Het plaatselijk bestuur alles willende bevorderen wat goed is en wel luidt, heeft dien wankland opgelest, en van nu af is de Hemelvaartsdag geen kermisdag der brandspuit meer. (Een goed voorbeeld voor andere plaatsen, waar dergelijke wanbruiken mogen bestaan.)

— Wij zijn door minzame mededeeling, aan welke echtheid niet te twijfelen valt, in staat gesteld, onze lezers verslag te geven van een verkoop, zoo zot, als er ooit eene heeft plaats gehad. In de vorige week openbaarde de heer de C... in het logement de Lindenboom, aan den burg op Texel, het voornemen, om antiquiteiten, alias prullen, op te koopen. Toen dit bekend werd, stroomde een groot deel der bevolking van Texel naar den schepper van Eijerland, en ieder had den eerzamen opkoper het een of ander antieck aan te bieden, waarvoor dan ook belangrijke sommen gevraagd werden. De heer de C... was zoo kooplustig, dat hij meer dan een, die hem te weinig vroeg, de gevraagde som met f20 a f30 verhoogde, met zijn stuk is meer waard. — Op die wijze heeft hij voor meer dan f24,000 aangekocht. Zijn secretaris, de heer A..., had werk met zijne aantekeningen den gretigen opkoper te houden. Na den afloop der verkoop is de heer de C... vertrokken, latende zijnen secretaris het aangekochte museum van sterven prullen, pannen, kasten, schilderingen, sommige prullen uit een vroemath katholijke kerk, enz. enz., terwijl de verkopers op de betaling bleven wachten.

Ten einde dit museum naar Rotterdam over te schepen, werden eene massa nieuwe kisten gemaakt en ongevuld alles in een vaartuig gehoopt, dat de voorraad nauwelijks bergen kon. Maar, helles *stille interrompse!* want nog voor dat het vaartuig met Texels kostbaarheden naar hare nieuwe bestemming steyende, kwam, op het onverwachts, als van hem de wolken, een gedelegeerde uit Rotterdam, kapitein P... die begon met het vaartuig te stoppen, en vervolgens zich naar den heer A... begaf, om den verkoop te vernemen, en om de edele te koopert, tijdens den koop, innobent was, enz. enz. Daar stonden nu de verkopers — leden der regering, notaris, secretaris, pastoor, notaris, notaris, notaris, burger, heer en hedejaar — te kijken en te schreien, die nog nooit gelagchen hebben, en wat op Texel, alsof men het te Keulen hoorde donderen. *De B...* met de erfstukken bij zoo groote (deur)stelling aan herte stemme verbazing over de zaak, kwam naar Rotterdam terug. Dat 10den is hij weder op Texel gearriveerd, den volgende dag is het schip gelost, en de prullen naar den burg verward, in de kelders van het logement, *De verzuimde secretaris*, uitgepakt en ten toon gesteld. Ieder kan het zien, zoo het nog niet zinn is, terug halen. De 24den is de zaak zich over verduidelijk bij de *Tractanten*. Hij was er altijd recht vrolijk en zalig. *'s Gravenhage, 22 mei.* De reis van Z. M. den koning naar Weimar, om H. D. dochter, H. K. H. mevrouw de erf-groot-hertogin van Saksen-Weimar-Eisenach, een bezoek te brengen, is bepaald op aanstaanden maandag of dingsdag. De koning, Z. M. A. graaf van Rylandt, kamerheer des konings, en referendaris bij het kabinet van Z. M., vergaart H.

B. Men wil weten, dat de koning zich ook voor een korten tijd naar St.-Petersburg zal begeven.

Zoo wij vernemen heeft het H. K. H. mevrouw de prinses van Oranje beaagd, den heer dr. W. Mensert, oculist van Z. M. den koning, eene brilanten doekspeld voor zijne gedane diensten ten geschenke te geven.

Men zal zich herinneren, dat, in de eerste dagen na de arrestatie van Meester, er een gerucht in omloop was gebragt, alsof zeker voornaam advocaat alhier hem in betrekking soude gestaan hebben en eenige zonden in de zaak soude betrokken hebben kunnen worden. Zijn wij wel onderrigt, dan kunnen wij de verzekering geven, dat de plaats gehad hebbende arrestatie heeft doen zien, dat die aanklagte geheel ongegrond was.

Op zondag en op gisteren (Hemelvaartsdag) hebben wij den ambassadeur van den heer Koens van hier op de Schiedamschen dijk voor het eerst zien rijden. Wij hebben reeds vroeger gemeld, dat de onderneming de Zeevaart, door welke vroeger in deze dienst werd voorzien, door hem was overgenomen en hebben nu met de kennis van de zaak, dat de onderneming een postillon bereiden wordt, en dat alle voorzorgen voor het gemak en de zekerheid der reizigers genomen zijn.

Gravenhage, 23 mei. Het provinciaal hof in Zuid-Holland, kamer van correctionele appellen, heeft, bij arrest van hoden, uitspraak gedaan in de zaak van A. van Bevervoorde, schrijver en uitgever van het weekblad *Asmodee*, en schrijver en uitgever van eene bij dat weekblad gevoegde brochure, getiteld: *Un chapitre de l'histoire de la Haye, qui servait intitulé: le directeur de la Cour de la Haye, cité à la barre du tribunal de l'opinion publique*. De appellant is, bij vonnis der arrondissement-appellen, veroordeeld van den 1sten juni 1842, te worden veroordeeld en uitgeven van dat weekblad te worden verklaard aan het wanbedrijf van het weekblad gedrukt en verspreid geschrift, bevestigd door H. Box, directeur en eigenaar van het weekblad *de la Haye*, door aan dezen ten laste te leggen het onbewezen feit, dat hij den beklagde bij den heer Rochussen is gaan belasten, ten einde hem, beklagde, in het verderf te storten. De appellant is veroordeeld van de burgerlijke kosten van den tijd van de arrestatie, in de kosten, op de publieke actie gevallen, en eindelijk in de kosten van het doen drukken en aanplakken van het veroordeelend vonnis, ten hoogste tot een bedrag van f 150. — Het hof heeft dat vonnis in alle opzigten bevestigd, de appellen van den veroordeelde en den officier vernietigd, en bevestigd, dat hetzelve vonnis volkomen en geheel gerechtvaardigd hebben, met veroordeeling van van Bevervoorde in al de kosten, ook die van het hooger beroep.

Rotterdam, 22 mei. De *Nieuwe Rotterdamse Courant* vermeldt, onder hare handelsberigten, het volgende:

Van St. Petersburg werd heden berigt overzonden, dat een groot aantal barken, met rogge en meel beladen, in brand geraakt en dien ten gevolge 200,000 Ischetswerts vernield waren. Meestal zijn voortdurende branden over die rivier, welke de rivier van de Dnieper is.

(Bovenstaand berigt werd overzonden door de brieven uit Riga, van den 15den mei, heden ontvangen.)

Rotterdam, 24 mei. Registreerische brieven van St. Petersburg, van 23 april — 5 mei — ons nader mededeeld, dat het (hierboven) uit Lübeck opgenomen berigt van de branden eener hoestheid granen en meel. Deze brieven melden, dat het ongeluk plaats heeft gehad te *Shilova*, een dorp aan de rivier *Oka*, nabijheid van *Morshansk*, en begrooten de schade aan granen en meel, welke door den brand is geleden, op 200,000 Ischetswert. (N. R. C.)

Rotterdam, 22 mei. Helgen men zoo van hier andere provincies, alsmede uit België, te veld staande vruchten kan mededeelen, is dat algemeen, zeer voldoende, en geeft alle reden te denken, dat men aldaar den oogst van koolzaad als gewin kan beschouwen en daar het meest in zal zijn, hebben ver-

landlieden het voornemen opgevat, om op die akkers nog aardappelen te poten.

Flissingen, 22 mei. Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden kwam heden, met het koninklijke stoomjagt, de *Leeuw*, alhier aan, stapte in het hôtel Wellington af, na alvorens het fregat de prins van Oranje in oogenschouw te hebben genomen; genoemd fregat zal den 26sten dezer ter reede worden gehaald, zullende Z. K. H. op hetzelfde bevel vereren, terwijl, in het begin der volgende maand, de fregatten de *Sambre*, *Jason*, *Juno* en *Nehalennia*, benevens de brik de *Echo*, ter reede dezer stad zullen verzamelen, ten einde, onder bevel van Z. K. H., eenen kruistogt naar Egypte te ondernemen, zullende echter het fregat *Nehalennia*, in de straat van Gibraltar het eskader verlaten en deszelfs reis naar Java voortzetten.

Een der schooners, hetzij de *Adder* of de *Aruba*, is bestemd om de haringvloot te vergezellen, en zal diensvolgens zich eerstdaags naar die bestemming begeven.

Apeldoorn, 23 mei. Men vernemt thans, dat de in onverschuldigheid te handten vorderingen zijn bevestigd, dat er een verandering wordt bewerkstelligd in de plaatsing der tribune voor de leden van het verstedelijk huis en andere aanzienlijken; en voorts dat er eene verhevenheid zal worden opgericht, waartop het publiek, tegen betaling, zal kunnen plaats vinden.

Aan het groote logement op het Loo, hetwelk voortdurend op denzelfden voet wordt gecontinueerd, zijn eenige verfraaijingen aangebragt; overigens vindt men daar de logementen de Keizerskroon en de Nieuwe Kroon, gelijk hier de Arend, de Moriaan en de Groenmarkt, behalve verscheiden goede herbergen.

Stemmen des volks.

Indische uitzetting en grondwetsherziening.

III.

(Zie no. 111 en 112.)

De regering is, zij wil het erkennen of verbloemen, in eenen gedrongen toestand door de daad van den gouverneur-generaal. Wat zal zij doen? wat mag zij, wat moet zij doen?

Het is de regering te beantwoorden. Het is de regering van den gouverneur-generaal te beantwoorden, met welke uitzet, moet zij dan nu de daad erkennen, en den gouverneur-generaal terugroepen, zoals sommigen zelfs meenen? Maar zal zij hem den straffen, omdat hij gebruik heeft gemaakt van de magt, die zij-zelf hem in handen gegeven heeft? Indien zij meent, dat de daad hooge afkeuring verdient, zal zij dit dan te kennen geven en zich den schijn willen doen aannemen van aan vorderingen toe te geven, die een deel der natie onbehoorlijk voorkomen? een schijn, die te grooter, te stekender zal zijn, naar mate afkeuring der daad en vergoeding voor het geleden wetteloosheid zijn zullen? Indien zij de daad goedkeurt, zal zij dan toch toegeven aan vorderingen, die dringend zullen worden gedaan? Zal zij dien drang weten en durven wederstaan? Vordert regtvaardigheid niet, dat, bij goedkeuring, zij die openlijk doe kennen, wien het behagen of mishagen moge? Vordert regtvaardigheid niet, dat zij hetzelfde doe bij afkeuring? En zal in beide gevallen het niet minstens even zoo velen grootelijks pijn doen, die het zullen prijzen, als die het zullen niet; want dat zullen weinigen doen, daar men het alleen digitaalig handhaven van gezag of niet meer dan een schijnvoldoening voor onrecht achten zal.

Vanwaar die liere positie, waarin men zoo gedwongen zit, dat men er nauwelijks uit zal weten te komen, en waar men niets voor zich ziet, na al de moeilijkheden en onaangenameheden der ontzetting en bitterheid bij den afkeuring, en geene gelijkstaande goedkeuring bij behouding desz. Vanwaar die benijdenswaardige angst, waarin men zich na gedreven ziet?

Zou de regering nu niet wenschen, dat zij konde zeggen: het reglement is niet; dat is het werk ook der vertegenwoordiging, dat kan de regering alleen niet veranderen; de vertegenwoordiging heeft mede goetvondheid; dat den gouverneur-generaal zoodanige magt moest gegeven worden, en de regering kan noch mag ten gunste van sommigen daarop eene afsonde-

ring doen maken." Zou zij niet wenschen, dat zij zich zoo door de wet en door eigen onvermogen om de wet te kunnen veranderen, kon verdodigen? — Maar dan nog, zal men wellicht zeggen, zou de regering in de noodzakelijkheid zijn van te moeten goed- of afkeuren het gebruik, dat van de wettig opgedragen magt gemaakt was, indien daar geene bij in acht te nemen vormen bepaald waren. Indien dus die magt tot uitzetting noodig gekend werd, eveneens als door weinigen het verleenen zoodaniger magt aan de regering van het moederland noodig wordt geacht, en bij wet een raad ware bevoegd verklaard, onafhankelijk van den gouverneur, maar op zijne voordragt, daarover te beslissen, — zou dan de positie na eene uitzetting als deze niet vrij wat aangenaamer zijn? Want dan zou eene eenvoudige verwijzing op het oordeel van eenen bij wet ingestelden en van de regering onafhankelijken raad ieders mond tot zwijgen heepon en iedere aanmerking van de regering afwenden.

Zou het dan niet beter zijn voor allen? daar dan, indien het goed is, dat die magt gegeven zij, haar bestaan door de wet voor uitzetting ware beveiligd, en van alle aanmerking over willekeur en despotisme ware bevrijd? daar het gemis van zoodanige magt, indien de vertegenwoordiging ze niet in het reglement had geduld, nooit der regering kan worden geweten, noch ter harer rekening daarvan de gevolgen zoudt kunnen worden gebragt? daar dan niemand meer gelijkt zou zijn, omdat voor allen gelijkelijk een vonnis tot uitzetting van een onafhankelijk collegie gevorderd zou zijn; en eindelijk juist in die waarborgende bepalingen minder bezwaar tegen het verleenen zoodaniger magt gevonden zou worden.

En als dan nu de regering klaagt, dat zij soo in het naauw zich gekneld voelt, en zich niet in die betere, vrijere, veiligere houding bevindt, — waarover moet zij dan klagen? Alleen over zich-zelve: want zij geniet de vruchten van de niet-herziening der grondwet; — van den uitleg, dien zij aan de grondwet ten aanzien van de bepaling over het koloniaal opperbestuur heeft volgehouden; — van het weigeren om te veranderen en te hersien dat, waarvan verandering en herziening in het belang van de kroon, zoo wel als des volks, werd aangeraden. Zij geniet daarvan de vruchten; en is de schil hard en het vleesch wrang, — met dat door te blijven in de vrucht niet genoten, want de kroon heeft, die kroon, die niet meer te verdorven is, en eenmaal de vrucht is gegroeid, die zich ontwikkelen zal en van welke ontwikkeling, nog door niemand heegte of omvang kan worden berekend, noch hoe diep en hoe ver zij zijne onvertillende wortels onder het tegenwoordig staatsgebouw heen kan strekken.

Vanwaar dan het treurige, bedenkelijke, benaauwende, dat in het feit, waarover wij spreken, zoo ruimschoots gelegen is? Vanwaar anders dan van het blind vasthouden aan het oude, van den onwil om eene grondwet te hersien, die ons niet meer past, die voor de kroon, zoowel als voor het land, gevaren laat geboren worden? Maar daar zullen dan ook de gevolgen ter rekening zijn. Het bij hen, die men kwaadwilligen en onverschuldeldsoekers noemde, en met het geslacht der naam volledig wederlegd waande.

Ware het niet beter dan voor allen, dat de grondwet hersien en het regerings-reglement werk der wet ware?

Ingezonden stukken.

Aan den vijand van kromme wegen.

Naar mate de voltoojing van den weg van Deesborgh tot aan de prussische grenzen, in de rigting van Anholt, met rassche schreden nadert, schijnen de voederen eeniger grensbewoners zoodanig in onrust toe te nemen, dat zij hun verstand op schroeven stellen om te beweren, dat een weg, die niet over Diakperlo naar de grenzen voert, om die reden ook geen weg des heils kan zijn. In no. 58 dezer courant spreekt een vijand van kromme wegen van zijnen kroon zelfs onverschoten den banvloek uit oest het tegenwoordige geslacht, omdat het de vaderen der vaderen zoude hebben verzet; zonder te bedenken, dat diezelfde vaderen wel wijze zijn hetzelfde gedaan hebben. Wij danken hen van harte daarvoor: want hadden wij voorgelachten zich slaafs aan het onbegrijpelijk, zoo waren wij nog niet verder met ons vaders dan ten tijde van wijlen vader ANAN.

Opdat echter de onpartijdige lezer zich niet zou laten verleiden door de valsche voerspingeling der ongemeene voordelen, welke eene aansluiting aan de Dinxperlo-Liedersche chaussée zoude aanbieden, hebben wij het noodig geacht, in de volgende regelen dit onderwerp eenigzins meer van nabij te beschouwen.

Bekend is het, dat, na een langdurig onderzoek en na vele onderhandelingen, zoowel met de verschillende nederlandsche gemeenten als met de pruisische regering, eindelijk, als het gemakkelijkste, grootendeels reeds bestaande, en daarom verkieslijkste punt van aansluiting met het Munsterland en geheel Duitschland, de straatweg van Doesborgh naar de pruisische grenzen in de richting over Gendringen en Anholt gekozen is, en dat, dien tengevolge, de negotiatio van f 240,000, uit welke middelen die straatweg zoude gelegd worden, met behulp der verschillende gemeenten tot stand kwam.

Van eene Dinxperlo-Liedersche chaussée bestond alstoen nog zelfs niet den schijn: het ontwaken van dit plan staat veel meer in naauw verband met het tijdstip der aanbesteding voor f 170,000, waardoor een aanmerkelijk overschot van de negotiëerde som te verwachten stond.

Het draombeeld van eenen zijtak van Terborgh naar Dinxperlo begon nu van dag tot dag gestalte en leven aan te nemen. Doch opdat dit plan niet ten eenen male tegen het gezond verstand aandruischen, of, in andere woorden, die zijtak in het Suderwiker sand zijnen dood zou vinden, moest als lokspijs eene Liedern-Dinxperlosche chaussée met een wijd uitgestrekt perspectief op het gehele Munsterland, als sinnebeeld van den hoorn van overvloed daarachter geplaatst, verzonnen worden.

Vooral is het de aanlokkelijkheid van dit laatste, de verlenging, namelijk, tot Munster, — hoe hoogst onwaarschijnlijk ook, als men de doffe onverschilligheid der Munsterlanders kent, — die berekend was hier eene hoofdrol te spelen, daar, buiten deze, aan geene rentabiliteit van eenen zoodanigen zijtak, hetzij die te Dinxperlo of te Boecholt eindige, gedacht kan worden. Immers de niet noemenswaardige handel tussehen Boecholt en Dinxperlo, in klompen en spek, legt geen gewigt in de schaal, als men bedenkt, dat, bij de wederzijdsche moeilijkheden van het transport van goederen per as, deze artikelen nog voor een groot gedeelte niet langs heerebanen, maar veel meer bij nacht en nevel vervoerd worden, dat voor het uit Nederland naar Munsterland bestemde rundvee een matig goede zandweg de voorkeur boven eenen grindweg verdient, en, eindelijk, dat de voormalige handel der Boecholtsche bombazijn-fabrieken naar Nederland, thans, door de verplaatsing van zoodanige fabrieken naar Aalten in Nederland, zoo goed als opgehouden heeft, en, voor zoo verre nog bestaande, van Boecholt het gereedste den weg over Varsseveld naar Terborgh neemt. In het voorbijgaan merken wij hier nog aan, dat de Liedern-Dinxperlosche chaussée den stempel van zijnen oorsprong op het voorhoofd draagt, en dat, om, mogelijkwijze, tot stand gebragt te kunnen worden, de inschikkelijkheid voor eenige aandeelhouders zoo verre is gedreven, dat het algemeen nut daaronder te gronde is gerigt; waarom het dan ook verklaarbaar schijnt, dat zich onder de deelhebbers reeds sporen van ontevredenheid in het dragen der hen opgelegde lasten vertoonden.

Dit, voor zooverre het verkeer en de uitzigten op rentabiliteit der Liedern-Dinxperlosche chaussée betreft. — Wat die beide punten op den zijtak van Terborgh tot Dinxperlo aangaat, zijn de uitzigten niet beter gesteld. De kosten van den aanleg toch moeten betrekkelijk oneindig hooger zijn dan die van den hoofdweg, die grootendeels over den bestaanden, meestal droogen weg gelegd is, waartegen deze zijtak gedurende 1½ uur gaans door moerasige houtgronden zoude moeten loopen, aan eigenaren behorende, die der zake ongenegen zijn en daarom geene geringe ontfeingensommen zullen vorderen; verder door gebrek aan sand of grond tot ophoeping in de nabijheid, en eindelijk door een terrein, dat, ofschoon soms op meerdere plaatsen door het binnenwater overstromd, nogtans zoo verre van een bevaarbaar kanaal verwijderd is, dat de vele miljoenen steenen niet anders dan per as derwaarts zonden kunnen worden vervoerd. Tegen over deze meerdere kosten staat het verkeer niet in de minste evenredigheid met die der hoofdlinie, op welke in eenen dag gewis meer rij- en voertuigen passeren, dan zulks in eene week van Terborgh tot Dinxperlo het geval zoude zijn; althans is het onbetwistbaar zeker, dat eene der ijzerfabrieken, zoo als die van Terborgh of Ulfst, meer vertier aandringt dan de geheele Dinxperlosche commercie. Ook het veel bezochte en heerlijk gelegen residentie-plaatsje Anholt, dat zich

zoo loffelijk onderscheidt van vele, zelfs grootere munsterlandsche steden, in dewelke, niet door eene tropische groeikracht, maar wel uit andere oorzaken, het gras soms op de vensterbanken tiert, draagt het zijne bij, en biedt den reiziger, door reeds bestaande overbeterlijke wegen langs het bedrijvige fabriekplaatsje Isselborg, en over Haldern tot den Rijn, zooveel gemak en voordeel aan tot aansluiting aan het pruisische postwezen, en ter vervolging zijner reis, zelfs twee malen daags naar Duitschland, dat het wel niemand zoude in vallen, zijnen weg over het van alle communicatie afgesneden Dinxperlo in te slaan.

Nadat wij het ondoelmatige van het leggen van dezen zijtak alzoo aangetoond hebben, komt nu ten slotte nog eene hoofdvraag, namelijk, — door wie, en op wiens kosten dezelve dan zoude gelegd worden? Wanneer wij ook al de mogelijkheid inzaagen, dat het overschot der negotiatio van f 240,000 tot dit doel kónde worden aangewend, dan zoude daarbij nog wel circa eene tonne gouds moeten gevegetieerd worden om de 2 uren afstands van Terborgh naar Dinxperlo te bestraten. Zullen heeren commissarissen van den weg van Doesborgh naar de grenzen bij Anholt zoo maar geredelijk besluiten, die gelden daartoe te bestemmen? Zal de verzekering, door eene commissie uit deze heeren gegeven, dat de eventueel overblijvende gelden der negotiatio dadelijk zouden uitgeloof worden, in zoo verre tot eene onwaarheid worden gemaakt, als men daarover, zonder de aandeelhouders te hooren, zal beschikken? of zullen heeren commissarissen bezwaar vinden op eigen gezag daartoe te besluiten? Wij, voor ons, nemen de vrijheid, de toestemming dezer heeren niet alleen zeer in twijfel te trekken, maar ook de mogelijkheid niet in te zien voor eenen weg van de soort als die tussehen Terborgh en Dinxperlo, nog bovendien eene tonne gouds bij de capitalisten vloeibaar te maken, daar en geldbelegger en speculant voordeeliger gelegenheden ter dienste staan.

En hiermede nemen wij afscheid van den vijand van kromme wegen, nadat wij hem het hersenschimmiige zijner plannen meenen aangetoond te hebben. Wil de man, overigens, gaarne kromme wegen verbeteren, — dan heeft hij, om zijne virtuositeit van den dag te leggen, op de Liedern-Dinxperlosche chaussée, dit erkend meesterstuk van kronkelingen, een veld, dat zijner waardig is; wil hij, daarentegen, de dinxperlosche gemeente een wezenlijk voordeel verschaffen, zoo trachte hij eenen zijtak naar den overijsselschen spoorweg te bekomen.

De schoolbode en deszelfs redacteur.

Sedert 1 januarij is, komt dit weekblad, nuttig kon zijn, uit bij de heeren vos & van RHEE, te Dordrecht. De redactie is in handen gekomen van den heer s. l. BAUC, onderwijzer te Harlingen. Zoo dit al niet genoeg bekend ware, dan warb zulks uit vele stukken seer gewakkelijck te bespeuren.

Wij hebben het nummer van den 25sten april j. voor ons. Reeds vroeger trof men daarin onderscheidene aankondigingen aan, die enkel ten believe van sommige personen werden opgenomen; doch thans worden daarin drie werkjes, namelijk een ABC boek de Huisbode en een vertaald werkje, Gelijkenissen, enz., allen door den redacteur zelven geschreven, ten hoogste aanbevolen. Wij waarschuwen onse mede-onderwijzers voor dergelijke aankondigingen in dit blad; wij waarschuwen boekhandelaars om zich niet te laten misleiden. — De weegere redacteur heeft op dezelfde wijze, ja, lang, inzonderheid door het bredasche Tijdschrift voor aankomende onderwijzers, dezelfde tactiek gevolgd, doch is, eindelijk, door deze courante ontmaskerd. Dit is thans meer dan noodig geworden.

Advertentien.

Vijftig-jarige Huwelijks-vereeninging!
Met christelijke dankbaarheid en tot groote vreugde van 13 Kinderen en 10 kleind-Kinderen en 27 Klein-Kinderen, welke alle dan vroegedag beleven, mogten wij hedag het zeldzaam voorregt genieten, het feest onzer Vijftigjarige Echverbintenis in welstand te vieren.
ARNELO, den 15den Mei 1846.
J. H. HEIJTING,
HENDRIENA OUBERSE.

De Notaris Mr. J. N. NIFFHOFF, maakt bekend, dat de inzet van het Huis de Halve Maan, in de Oeverstraat, te Arnhem, met WONINGEN en STAL, daar achter, (welk, op eenen gunstigen stand in de nabijheid van 2 Hótel gelegger groot vierkant blok voor alle NERING en BEDRIJF zeer geschikt is); heeft plaats gehad als volgt:
10. Perceel f 2744 } Massa f 3211.
20. Perceel » 360 }
30. Perceel » 210 }
40. Perceel » 260 } Massa » 951.
50. Perceel » 220 }
60. Perceel » 1085.
Generale massa . . . » 5919.
De toelag blijft bepaald op den 30sten deser in het Hótel het Hof van Holland, te Arnhem, des avonds ten 7 uur, wanneer levens zal worden geveild eene ZITPLAATS in de Nieuwe Kerk afkaf.

VERKOOP VAN VAST GOED.

Te Zutphen, in het Nederlandsche Koffijhuis zal, op Dingsdag den 26sten Mei 1846, des voormiddags om 10 uur, in het openbaar ingezet en 14 dagen later, zijnde Dingsdag den 9den Junij, ter zelfder ure, finaal verkocht worden:

Een kapitaal HEERENHUIS en ERF, aan de Groenmarkt te Zutphen, Wijk C, No. 69, met OPEN PLAATS en ACHTERHUIS, in de Kolenstraat uitkomende; toebehoorende aan den Heer P. SCHOLLE TEN. — Aanvaardbaar dadelijk na den toelag.

De veilingen zullen geschieden zoo in massa als in 2 perceelen, terwijl nadere informatie zij te bekomen ten Kantore van den Notaris H. F. LULOFS, ter gezegde stede. — Brieven franco.

De BOUWHOF, DEN TWEE DEN KLEIJENSCHEN BO genoemd, gelegen op de Kleijen onder Zijffich, Burgemeester door de Weduwe HEND BOOMS in pacht gebruikt, bestaande in WOON- en BOUW

HUIZEN, BOOM- en MOESHOF, 24 Morgen BOUWLAND en 42 Morgen best HOOLAND, zal op Vrijdag den 5den Junij 1846, des morgens om 10 uur, ten huize van den heer WALTERS, te Wijler, in perceelen en massa, definitief verkocht worden.

Nader onderrigt te bekomen bij den ondergeteekenden Notaris.
Goch, den 20sten Mei 1846.

SCHULLER.

NEDERLANDSCHE ALGEMEENE LEVENSVVERZEKERING-COMPAGNIE.

De DIRECTIE van bovengenoemde Compagnie maakt bij deze bekend, dat in de, op den 22sten deser gehoudene Vergadering van Aandeelhouders een algemeen goetvinden eene COMMISSIE is benoemd, bestaande uit de Heeren Aandeelhouders

Mr. L. H. KUHN,
A. W. F. VAN DER HEGGE SPIN
en H. J. BAAK.

ten einde, onder de bestaande voorwaarden en naar aanleiding derzelve, met de Directie in overleg te treden over de beste middelen, om, zoo mogelijk, de maatschappij bij de voortgang van de gemeenten te behouden, en daarmede de belangen der Deelhebbers, Rentheffers en Verzekerden te vereenigen en te consolideren.
Amsterdam, den 25sten Mei 1846.

Namens de Directie voornoemd
A. L. KROOK VAN HAREN, } Directeuren
S. WILDSCHUT. }

H. SELLE, Mr. Timmerman en Kunst draaijer, in de Oeverstraat te Arnhem, maakt en repareert alle BOEKBINDEN-GEREEDSCHAPPEN, vervaardigt SCHRIJVEN van 1 tot 13 nederlandsche duimen, volgens de regels van Bouwduur en Meekunst, in tien onderscheidene dikten, en tot welk gewerk ook benoodigd. Hij durft zijn werk onverbetterlijk fraai en steek naegen en toert het tegen vaste doch goedkoop gestelde prijzen. Hij maakt zijn eigen snijtuig, alsmede het daartoe benoodigde smidwerk.

STOOMBOOT-MAATSCHAPPEN
Dienstregeeling van de spoorwegen van 1846

Van Arnhem naar Emmerik, Wesel, Dusseldorp en Keulen: elken Zondag, Dingsdag, en Vrijdag, des namiddags om 4 uur, in correspondentie met den eersten Spoorweg van Amsterdam.

Van Arnhem naar Dusseldorp, Wesel en Arnheim: elken Zondag, Dingsdag, en Vrijdag, des avonds om 8 uur, in correspondentie met de Spoorreinen naar Utrecht, Amsterdam, Haarlem, Leiden en 's Gravenhage.

Van Arnhem naar Zutphen, Deventer, Zwolle en Kampen: elken Maandag, Woensdag en Zaterdag, des morgens om 11 uur, na de afkomst van den Spoor-trein van Amsterdam.

Van Kampen naar Deventer, Zutphen, Doesborgh en Arnhem: elken Zondag, Dingsdag en Donderdag, des morgens om 4 uur, in correspondentie met de spoorreinen naar Utrecht, Amsterdam, Haarlem, Leiden en 's Gravenhage.

Waterhoogte te Arnhem.
Den 25 Mei 3 El 2 Palm 2 Daim: gew. 0 gev. 1 B.
Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.